

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Nr. 1811/08. 07. 2008

Către,

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR), cu sediul în București, Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, în baza prerogativelor prevăzute de H.G. nr. 1724/2005 cu modificările și completările ulterioare, în domeniul investigării și sesizării organelor în drept cu privire la crimele, abuzurile și încălcările drepturilor omului săvârșite în timpul regimului comunist în România, precum și în conformitate cu prevederile art. 221 și urm. din Codul de procedură penală, prin reprezentanți legali, formulăm prezenta

SESIZARE

cu privire la faptele săvârșite de către persoanele indicate în **Anexa 1** (foști angajați ai unor instituții represive ale statului comunist totalitar, medici psihiatri și alții), fapte în legătură cu care există probe și indicii temeinice că au constatat în **cercetarea abuzivă a luptătorului anticomunist Vasile Paraschiv, în răpirea și torturarea repetată a acestuia, în utilizarea psihiatriei pentru reprimarea sa, în supunerea lui la tratamente crude, inumane și degradante.**

În susținerea prezentei Sesizări, este anexat materialul probator, constând în principal în mărturii și documente referitoare la represiunea și gravele abuzuri la care a fost supusă partea vătămată.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

În fapt:

Din documentarea și investigațiile pe care reprezentanții IICCR le-au întreprins în temeiul competențelor legale care le revin precum și din mărturiile și declarațiile părții vătămate rezultă următoarele:

Vasile Paraschiv s-a născut la 3 aprilie 1928 într-o familie săracă din satul Ordoreanu, comuna Clinceni, județul Ilfov. În 1940, la 12 ani, a părăsit casa natală, plecând în București unde încearcă să își câștige existența. În perioada 1940-1946, lucrează ca băiat de prăvălie în București. În anul 1946, are primele contacte cu membrii P.C.R., obținând un post la Cooperativa de consum „Victoria” (înființată de P.C.R. pentru aprovizionarea cu alimente de bază, la prețuri mai mici, a marilor întreprinderi ale Capitalei și a cartierelor muncitorești). În paralel, se implică în activitatea de propagandă prin aderarea la organizația de tineret a cooperativei, devenind membru al P.C.R. în noiembrie 1946.

Începând cu luna decembrie 1947, este angajat la Poșta Centrală din București, iar la 20 noiembrie 1949 este înrolat în armată, fiind repartizat la Regimentul 3 Radio Deva. La 1 ianuarie 1950 este selecționat pentru Școala de ofițeri de transmisiuni de la Sibiu, instituție pe care o absolvă la data de 23 august 1951 cu gradul de locotenent. Este repartizat la Regimentul 137 din Ploiești unde are pentru prima dată de suferit de pe urma „rigorilor” partidului care nu îi permite să se căsătorească cu iubita lui, din cauza originii sociale „nesănătoase” a acesteia.

Epurat din armată, încearcă să urmeze cursurile Facultății de Științe Juridice din București, unde nu este însă admis datorită faptului că locurile erau asigurate unor ofițeri de Securitate și Miliție care nu aveau studii superioare. În aceste condiții, optează pentru Școala Tehnică de Telecomunicații din București, pe care o absolvă în 1958, fiind repartizat ca tehnician de telecomunicații la Oficiul de Telefoane din cadrul Poștei din Ploiești. Ulterior este transferat la Întreprinderea de Telecomunicații din Câmpina (1 octombrie 1962) și mai apoi la Combinatul Petrochimic Brazi (2 decembrie 1962).

La 6 decembrie 1963 suferă primul abuz major din partea organelor locale și de partid care îl evacuează din apartamentul pe care acesta îl primise în perioada când lucra la Poșta din Ploiești. **Timp de zece luni** (perioadă în care dosarul nr. 4074/1963 s-a aflat pe rolul Judecătoriei Ploiești, nefiind însă soluționat deoarece era mutat de la un complet la altul) **Vasile Paraschiv și familia sa nu au avut parte de o locuință**. În cele din urmă, conform hotărârii finale a tribunalului, i se permite reocuparea imobilului din care fusese evacuat în mod abuziv cu zece luni în urmă.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

În luna noiembrie 1968, la alegerile de partid din Combinatul Petrochimic de la Brazi, Vasile Paraschiv **a anunțat în cadrul adunării generale că dorește să se retragă din P.C.R.**, al cărui membru era din 1946. Ca urmare a acestui anunț, asupra lui s-au exercitat numeroase presiuni ca să revină asupra deciziei. Refuzând, la data de 28 iulie 1969 **a fost arestat pentru prima dată, nelegal, fiind apoi internat cu forța la Spitalul de nebuni de la Urlați.** A fost eliberat după cinci zile.

La data de 3 martie 1971, Vasile Paraschiv a trimis către Comitetul Central al P.C.R. și către Uniunea Generală a Sindicatelor din România o scrisoare cu 11 propuneri care să fie puse în discuție la Congresul Sindicatelor ce urma să aibă loc în luna aprilie. Răspunsul a fost **o nouă arestare și o nouă internare într-un spital de nebuni.**

La 1 decembrie 1976, Securitatea a descoperit o copie a unei scrisori pe care Vasile Paraschiv, împreună cu Alexandru Ungureanu, o trimisese către postul de radio „Europa Liberă”. Drept urmare, **este arestat din nou de către Securitate și dus la Spitalul nr. 9 din București pentru a fi internat.** Doctorul de gardă din acea zi de la Spitalul bucureștean a refuzat internarea arestatului, drept pentru care Vasile Paraschiv va fi **internat la Spitalul Voila, din Câmpina.** La 2 decembrie 1976, **medicul Mircea Piticarul îl diagnostichează cu paranoia.**

În luna februarie 1977 Vasile Paraschiv află de acțiunea scriitorului Paul Goma pentru apărarea drepturilor omului în România și **decide să îl sprijine pe scriitorul dizident.** Prima încercare de a discuta cu Goma eșuează întrucât locuința acestuia era păzită de **ofitieri sub acoperire care îl arestează pe Paraschiv.** Acesta nu se va lăsa însă intimidat și va încerca din nou să ia legătura cu Paul Goma. **Semnează scrisoarea de protest pe care Goma intenționa să o trimită Conferinței post-Helsinki de la Belgrad și îi înmânează acestuia o scrisoare de protest personală însoțită de un plic cu mai multe documente.** În acest fel cazul lui Vasile Paraschiv este făcut cunoscut în Occident, prin intermediul lui Paul Goma, care va trimite documentele la Paris. O nouă încercare de a discuta cu Goma se va solda cu **o nouă arestare, o bătaie pe care o primește la sediul Miliției din Drumul Taberei și cu o nouă internare, de data aceasta la Spitalul de nebuni Săpoca (județul Buzău),** la secția „doi” – secția de bolnavi mintali cronici. În cadrul acestui spital, **a fost supus, timp de 45 de zile, unui tratament medical obligatoriu (fapt prin care în realitate se urmărea ca, până la ieșirea din spital, Vasile Paraschiv să devină cu adevărat bolnav mintal).**

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

La 20 mai 1977 Vasile Paraschiv se reîntoarce la locul său de muncă – Întreprinderea de Aparate de Măsură și Control (I.A.M.C.) Otopeni, însă **procurorul-șef al Procuraturii civile din Ploiești, Ion Băloiu, i-a întocmit un dosar, adresat Tribunalului Prahova, în vederea internării pe viață într-un cămin de bolnavi mintal cronici.** Judecătoria din Ploiești a admis în parte cererea procuraturii, **obligând pe „inculpat” la „tratament ambulatoriu de specialitate”**, respingând însă cererea Procuraturii de internare a sa, pentru tot restul vieții, în căminul de bolnavi mintal cronici de la Călimănești. Vasile Paraschiv va refuza să urmeze tratamentul, în ciuda presiunilor exercitate asupra lui.

În toamna anului 1977, Vasile Paraschiv depune cerere pentru obținerea unui pașaport în vederea unei călătorii în Austria. Crezând că Vasile Paraschiv dorește să părăsească definitiv țara, Securitatea îi acordă pașaportul în speranța că astfel va putea scăpa de un agitator intern. El părăsește România la 20 noiembrie 1977 însoțit de fiul său, Radu. La Viena, se adresează unei organizații de caritate în scopul facilitării obținerii unei vize de intrare în Franța. La 27 ianuarie 1978, primește viza de intrare în Franța și pleacă către Paris. Aici susține o conferință de presă în problema folosirii psihiatriei în România ca armă de represiune politică. Tot **la Paris**, ajutat fiind de către Mihnea Berindei, are ocazia și **se prezintă în fața unei comisii de contraexpertiză medicală care trebuia să îl examineze și să stabilească dacă are sau nu discernământ („Comisia de studii asupra procedurilor de internare și tratament forțat în spitalele psihiatrice speciale”). Diagnosticul dat de către comisia formată din 8 medici, după o examinare de opt ore, a fost unul pozitiv.**

După discuții cu mai mulți lideri sindicali din Franța, participă la o nouă conferință de presă, la 18 aprilie 1978, în problema creării de sindicate libere în țările din spatele Cortinei de Fier. La 27 aprilie 1978, părăsește Parisul și ajunge în România. **La Curtici, este expulzat, fiind trimis înapoi în Occident cu un alt tren.** Se întoarce la Viena, de unde va întreprinde o serie de acțiuni ce aveau drept scop reîntoarcerea în țară. Sub presiunea opiniei publice internaționale, Ambasada României de la Viena va fi nevoită, în cele din urmă, să îi permită reîntoarcerea în țară.

La 9 iulie 1978, ajunge acasă, supravegheat îndeaproape de către Securitate. Aici el află că contractul său de muncă fusese desfăcut pe motivul absențelor nemotivate. În cele din urmă, va fi transferat la Fabrica de Prototipuri și Proiectare Tehnologică din Ploiești. În cadrul unei ședințe a sindicatului din fabrică, în fața muncitorilor, Vasile Paraschiv a dat citire unei declarații de înființare a Sindicatului Liber al Oamenilor Muncii din România (S.L.O.M.R.), gest care avea să provoace alte acțiuni de intimidare la adresa sa.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

La 28 mai 1979, are loc **prima răpire a lui Vasile Paraschiv de către ofițeri de Securitate**. În momentul în care ieșea pe poarta fabricii, a fost urcat cu forța într-o mașină, dus în pădurea Păulești de lângă Ploiești, unde a fost **torturat și bătut cu bestialitate** de către patru ofițeri de Securitate. Reușește cu greu să ajungă la Spitalul județean din Ploiești, unde este izolat într-o rezervă, rudelor nefiindu-le permis accesul acolo. După cinci zile de izolare în spital, este externat la cerere și, după alte zece zile de refacere la locuința proprie, își reia activitatea profesională. **În alte trei rânduri**, la 19, 27 martie și 1 aprilie 1979, **este atacat pe stradă și lovit pe la spate**.

În anul 1980, a depus o cerere prin care solicita autorităților locale și centrale din România eliberarea unui pașaport în vederea unei vizite la fiul său, în Statele Unite. Cum răspunsurile au fost întotdeauna negative, s-a adresat instanțelor judecătorești (Tribunalului Ploiești și Procuraturii Militare) dar și unor guverne și personalități cunoscute din Occident. **Apelul său a fost difuzat în luna octombrie 1986 la postul de radio „Europa Liberă”**.

Întrucât Vasile Paraschiv continua să reziste diverselor forme de intimidare din partea Securității, a fost pus la punct un plan prin care se viza neutralizarea și reducerea sa la tăcere. Mai întâi a fost pusă la cale **o perchezitie domiciliară nelegală**, la 7 mai 1987, în ideea descoperirii unor dovezi compromițătoare scrise. După o săptămână în care au fost analizate în amănunt documentele confiscate, Vasile Paraschiv a fost **răpit pentru a doua oară**. La 14 mai 1987, la orele 6:30, V. P. a fost răpit de către patru ofițeri tineri de Securitate și de un milițian în uniformă (el nu comisese nicio ilegalitate, iar persoanele care l-au arestat nu dețineau un mandat de arestare). Răpit, a fost **adormit cu o substanță narcotică**, încătușat și transportat într-o locație conspirativă unde a fost ținut **legat, interogat și torturat** de către cei patru ofițeri de Securitate timp de patru zile (ulterior, a reușit să afle că respectiva locație era o cabană – „Florei” – situată în pădure, în vârf de munte, dincolo de barajul „Paltinul” de lângă Câmpina). După **patru zile de tortură, îndeosebi de natură psihologică, fiind amenințat cu moartea**, Vasile Paraschiv a acceptat cererile celor patru ofițeri care i-au impus redactarea unor angajamente și scrisori, prin care își manifesta atașamentul și loialitatea față de Securitate și P.C.R. Eliberat și întors acasă, el a redactat după câteva zile un document prin care retracta toate scrisorile și angajamentele pe care le-a scris și înregistrat sub amenințare în perioada celor patru zile de detenție de la aceea cabană. După ce a fost eliberat, a fost **pus sub atenta supraveghere a Securității, fiind permanent urmărit de un ofițer care purta numele conspirativ „Nicolae”**. Acesta răspundea personal de Vasile Paraschiv, astfel încât a dispus mai întâi **mutarea lui într-un nou apartament**,

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966
Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557
Fax: +40 21 252 4860
Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro
E-mail: office@iiccr.ro

continuând stricta supraveghere prin telefoane și vizite inopinate la domiciliu.

În 1989, la 22 martie, a fost **răpit pentru a treia oară de către ofițerii de Securitate**. Arestat pe stradă, împreună cu un prieten, Vasile Simionescu, de organele de miliție, a fost preluat mai apoi de către un grup de trei ofițeri de Securitate și transportat în aceeași locație secretă – cabana „Florei” – unde a fost **bătut, torturat și maltratată timp de șapte zile**. A fost **lovit cu pumnul în față, stomac și ficat, a fost lovit cu săculețul de nisip în cap și bătut cu bastonul de cauciuc la tâlpi**. După șapte zile de tortură, **a fost și iradiat**, acceptând, în urma acestor torturi, să semneze un nou angajament care să îi mulțumească pe securiști.

Cu ocazia majorității anchetelor la care a fost supusă, **partea vătămată a fost torturată, bătută cu sălbăticie, iradiată și amenințată cu moartea**, scopul principal al acestui tratament fiind acela de a o determina să renunțe la atitudinea ostilă față de regim și la revendicările sale (pentru a descriere detaliată a modului în care decurgeau „anchetele” se poate vedea **Anexa 2**, volumul „Așa nu se mai poate, tovarășe Nicolae Ceaușescu! – Memorii după 20 de ani”, Vasile Paraschiv, Editura „Curtea Veche”/Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului din România, 2007, pag. 364-394).

Din documentele aflate în arhivele instituțiilor statului comunist, în special ale Ministerului de Interne și ale Departamentului Securității Statului (documente la care partea vătămată a putut să aibă acces – parțial – numai în ultimii ani, odată cu adoptarea unor reglementări în acest sens) rezultă în mod indubitabil că **toate abuzurile grave și persecuțiile pe care le-a suferit s-au datorat exclusiv atitudinii sale critice și de opoziție față de regimul comunist totalitar, dorinței sale de a-i fi respectate drepturile și libertățile fundamentale (libertatea conștiinței, libertatea individuală și siguranța persoanei, dreptul de asociere în organizații sindicale, dreptul la liberă circulație etc.)**. Câteva exemple în acest sens sunt următoarele:

- din „Adresa nr. 058175 din 6 aprilie 1977 a Inspectoratului Județean de Securitate Prahova” (reprodusă în **Anexa 3** - volumul „Lupta mea pentru sindicate libere în România”, Vasile Paraschiv, Editura „Polirom”, 2005, pagina 191) rezultă că partea vătămată a fost urmărită și anchetată de instituțiile de represiune politică ale statului pentru „infracțiunea de propagandă împotriva orânduirii socialiste, în 1975 expediind o scrisoare cu conținut dușmănos postului de radio „Europa Liberă”; pentru că „l-a percheziția domiciliară s-au găsit 7 (șapte) scrisori cu conținut dușmănos pe care intenționa să le transmită la același post de

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

radio”; pentru că „la data de 5 februarie 1977 a semnat apelul lui Paul Goma din București iar la data de 24.03.1977 i-a înmănat o scrisoare prin care se arăta solidar cu acțiunea acestuia”;

- din „Nota Ministerului de Interne nr. 00327886 din 27 februarie 1978 privind-l pe Paraschiv Vasile” (reprodusă în **Anexa 3** - volumul „Lupta mea pentru sindicate libere în România”, Vasile Paraschiv, Editura „Polirom”, 2005, pagina 199) rezultă că partea vătămată a fost urmărită și anchetată de instituțiile de represiune politică ale statului pentru că „La începutul anului 1978 a plecat de la Viena la Paris unde s-a întâlnit cu Paul Goma. Vasile Paraschiv a participat la o conferință de presă organizată de postul de radio „Europa Liberă”, în cadrul căreia a comentat tendențios situația social-politică din țara noastră și a încercat să determine și restul membrilor familiei sale să-l urmeze în străinătate. A mai participat de asemenea la o conferință de presă organizată de Comitetul psihiatrilor francezi, în care s-a situat pe poziții dușmănoase țării noastre. Totodată, s-a alăturat acțiunilor ostile ale lui Paul Goma și Tănase Virgil, iar declarațiile sale dușmănoase în conținut au fost preluate și comentate de unele ziare și posturi de radio din Occident”;

- din „Adresa Ministerului Afacerilor Externe către Ambasada Republicii Socialiste România din Viena” (mai 1978, reprodusă în **Anexa 3** - volumul „Lupta mea pentru sindicate libere în România”, Vasile Paraschiv, Editura „Polirom”, 2005, pagina 217) rezultă că M.A.E. a dat dispoziție Ambasadei ca părții vătămate să i se permită să se înapoieze în țară numai dacă „se dezice în mod public cu privire la afirmațiile dușmănoase și denigratoare la adresa orânduirii socialiste și de stat din țara noastră. În cazul în care consimte să facă o astfel de declarație, să o dea în scris Ambasadei și să o facă publică, prin grija sa, pe aceeași cale pe care a adus injuriile și calomniile cunoscute. Numai în aceste condiții cererea sa de înapoiere în țară va putea face obiectul analizei”.

Cele de mai sus sunt prezentate cu titlu de exemplu, în arhivele la care partea vătămată (dar și cercetători și istorici ai perioadei comuniste) a avut până în prezent acces existând alte numeroase probe că instituțiile statului comunist l-au urmărit și reprimat pe Vasile Paraschiv pe motive politice (în special prin abuzuri grave în serviciu, prin acte de tortură, prin utilizarea psihiatriei ca armă de represiune politică, prin tratamente crude, inumane și degradante). Partea vătămată și cercetători ai perioadei comuniste din România (**Anexa 3** - volumul „Lupta mea pentru sindicate libere în România”, Vasile Paraschiv, Editura „Polirom”, 2005, pag. 378-379) au constatat că din dosarul de urmărire informativă privind-l pe Vasile Paraschiv lipsesc numeroase file, care pot să constituie tot atâtea mărturii ale abuzurilor comise împotriva părții vătămate. IICCR consideră că în soluționarea acestei cauze se impune ca organele judiciare să depună diligențele necesare pentru întregirea materialului probator.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Un element specific al cazului Vasile Paraschiv, care conferă o și mai mare gravitate abuzurilor comise împotriva sa, este utilizarea psihiatriei ca instrument de represiune politică. Astfel cum după 1989 numeroși medici psihiatri români au arătat¹, „Importanța pe care sistemul comunist o atribuia ideologiei a făcut ca psihologia și psihiatria să fie obiecte științifice controlate politic. Din acest motiv amestecul oamenilor politici în aceste domenii a atins cote greu de închipuit, psihiatria fiind în atenția activiștilor de partid și chiar a organelor de represiune ale partidului comunist. Astfel, pe de o parte, individul nu avea drepturi, iar partidul era singurul care decidea, inclusiv în a considera pe un individ nebun, iar pe de altă parte știința era supusă - ca să nu spunem servitoarea - ideologiei. Din aceste motive și psihiatria era <datoare> să participe prin toate mijloacele specifice la menținerea puterii regimului. Violența se exercita împotriva oricărui individ care nu se putea <încadra> în colectivitate, așa cum era aceasta definită de către partid, iar anormalul, <bolnavul> era de aceea definit prin caracterul său <asocial>, atipic, motiv pentru care socialismul condamna pe toți cei <originali>, pe toți cei care gândeau altfel. Poate că nimeni nu a explicat mai clar rolul psihiatriei în societatea românească decât însuși Ceaușescu. Astfel, în 1968, cu ocazia deschiderii anului universitar, el a afirmat în mod franc: <Există oare unii care mai pot crede că în România de astăzi ar mai fi forțe capabile să amenințe sistemul socialist? Eu cred că nu mai există. Nici țărani colectivști, nici muncitorii, nici intelectualii, nimeni nu-și mai poate permite să se îndoiască de soliditatea și forța socialismului. Bineînțeles, mai există nebunii, și nebuni există peste tot în lume, dar pentru aceștia societatea noastră are la dispoziție toate mijloacele necesare, inclusiv cămașa de forță>”.

Internările forțate ale părții vătămate în spitale psihiatrice, obligarea ei la tratamente medicale de care aceasta nu avea nevoie și le refuza au fost posibile prin complicitatea cea mai josnică dintre membrii aparatului de represiune comunistă (securiști, milițieni, procurori) și medicii psihiatri. Aceștia din urmă au consimțit să abdice în modul cel mai josnic de la misiunea umanitară cea mai nobilă și de la responsabilitățile profesionale cele mai înalte pe care le aveau pentru a sluji un regim dictatorial, profund inuman și esențialmente criminal. Timp de peste 25 de ani – între 1963 și 1989, adică în toată perioada în care Vasile Paraschiv a fost un adversar neînfricat și neînfrânt al regimului comunist – instituțiile represiunii comuniste, în complicitatea cea mai josnică cu mulți dintre medicii psihiatri, s-au străduit din răspuțeri să acrediteze ideea că Vasile Paraschiv este nebun și că numai astfel se explică adversitatea sa față de regim. Internările repetate în spitale de nebuni aveau scopul ca partea vătămată să fie diagnosticată cu boli psihice și tulburări de comportament, urmărindu-se, finalmente, internarea

---

¹ A se vedea, între multe altele, „Psihiatria sub dictatură – O carte albă a psihiatriei comuniste românești”, Dr. Cucu C. Ioan, Dr. Cucu Toma, 2005

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

sa pe viață într-un cămin de bolnavi cronici. În pofida tuturor acestor strădanii, pentru oricine care a studiat și studiază acest caz este evident că Vasile Paraschiv a fost și este un om perfect sănătos din punct de vedere psihic. Mărturiile în acest sens sunt extrem de numeroase și ele se găsesc în chiar arhivele instituțiilor represive comuniste. Textele scrise de Vasile Paraschiv în acei ani, atitudinea sa pe timpul anchetelor dure ale securiștilor etc. mărturisesc un psihic sănătos și echilibrat (a se vedea în scest sens scrisoarea către Nicolae Ceaușescu, memoriile și alte texte redactate în toți acei ani de partea vătămată, în **Anexa 2**, volumul „Așa nu se mai poate, tovarășe Nicolae Ceaușescu! – Memorii după 20 de ani”, Vasile Paraschiv, Editura „Curtea Veche”/Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului din România, 2007). Sub aspectul la care ne referim, extrem de relevante sunt și concluziile Comisiei de expertiză de la Paris, din aprilie 1978, concluzii care, nota bene, se refereau la un om care în țara sa era internat în mod frecvent în spitale psihiatrice: **„Membrii Comisiei vă felicită pentru preciziunea cu care dumneavoastră ați răspuns la întrebările dificile care vi s-au pus și care au evocat amintiri dureroase pentru dumneavoastră. Ei au apreciat grija dumneavoastră pentru rigoare și acuratețe, modestia dumneavoastră abordând problemele în fața cărora ați fost profanat și au fost foarte sensibili la calitățile virtuose de care dumneavoastră ați dat dovadă”**. Cazul Vasile Paraschiv a fost inclus de asemenea în Raportul din 1978 al Secțiunii franceze a Amnesty International privind violarea drepturilor omului în România prin utilizarea abuzivă a psihiatriei.

Prezența lui Vasile Paraschiv în viața publică post comunistă, de aproape două decenii și ea, comportamentul și discursul său, cărțile pe care el le-a scris, mărturisesc și ele, toate, un caracter echilibrat, o fire modestă când este vorba despre meritele sale și foarte generoasă când este vorba despre ale altora, un om senin în fața nedreptăților care i-au fost făcute în trecut și care i se fac și azi.

În drept:

În considerarea competențelor legale care revin Parchetului, IICCR vă solicită să dispuneți măsurile care se impun pentru tragerea la răspundere a celor vinovați de gravele abuzuri suportate în perioada 1963–1989 de Vasile Paraschiv. **Faptele în legătură cu care vă sesizăm sunt de o gravitate cu totul deosebită, constând în acte de tortură și tratamente inumane și degradante, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi, purtare abuzivă, fals și uz de fals, internare forțată și nejustificată în**

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966
Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557
Fax: +40 21 252 4860
Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro
E-mail: office@iiccr.ro

spitale psihiatrice, obligare la tratamente medicale nejustificate, arestare nelegală și cercetare abuzivă, lipsire de libertate în mod ilegal prin răpire etc. Gravitatea acestor fapte constă inclusiv în faptul că prin acte de tortură, prin tratamente crude, inumane și degradante, prin abuz în serviciu, amenințări și alte acte de intimidare, Vasile Paraschiv a fost supus timp de peste 25 de ani unei represiuni sistematice exclusiv din motive politice, exclusiv pentru că dorea ca el și concetățenii săi să poată să beneficieze de unele dintre drepturile pe care statul comunist totalitar le refuza acestora – libertatea conștiinței, libertatea individuală și siguranța persoanei, dreptul de asociere în organizații sindicale, dreptul la liberă circulație, libertatea individuală și siguranța persoanei, libertatea conștiinței și de exprimare etc. – deși se angajase să respecte aceste drepturi inclusiv prin tratatele internaționale pe care le-a semnat și ratificat (Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa din 1975, Convenția asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității etc.).

Ca membru al Organizației Națiunilor Unite, statul român avea obligația să respecte, între altele, următoarele drepturi ale cetățenilor săi:

- dreptul de a nu fi supus torturii și tratamentelor inumane („*Nimeni nu va fi supus torturii, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.*” – art. 5 din Declarația universală a drepturilor omului);
- libertatea de conștiință și de exprimare („*Nimeni nu trebuie să aibă de suferit din cauza opiniilor sale. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa.*” – art. 19 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice);
- dreptul la libertate și la securitatea persoanei („*Nimeni nu poate fi arestat sau deținut în mod arbitrar. Nimeni nu poate fi privat de dreptul de a nu fi reținut sau arestat arbitrar.*” – art. 9 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice);
- libertatea de asociere („*Orice persoană are dreptul de a se asocia în mod liber cu altele, inclusiv dreptul de a constitui sindicate și de a adera la ele, pentru ocrotirea intereselor sale.*” – art. 22 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice);

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

- dreptul la liberă circulație („**Orice persoana are dreptul de a circula în mod liber și de a-si alege reședința în interiorul granițelor unui stat. Orice persoană are dreptul de a parasi orice țară, inclusiv a sa, și de a reveni în țara sa.**” – art. 13 din Declarația universală a drepturilor omului; „**Orice persoană este liberă să părăsească orice țară, inclusiv propria sa țară.**” – art. 12 paragr. 2 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice).

Prin semnarea Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa din 1975, statul român se obliga de asemenea să „**promoveze și încurajeze exercitarea efectivă a drepturilor și libertăților civile, politice, economice, sociale, culturale și altele care decurg toate din demnitatea inerentă persoanei umane și sunt esențiale pentru libera și deplină dezvoltare**” (art. VII).

Dar chiar și prin Constituția în vigoare la acea vreme, statul român se angaja să garanteze cetățenilor proprii drepturi și libertăți fundamentale precum libertatea, inviolabilitatea și siguranța persoanei („**Cetățenilor Republicii Socialiste România le este garantată inviolabilitatea persoanei. Nici o persoană nu poate fi reținută sau arestată dacă împotriva ei nu există probe sau indicii temeinice că a săvârșit o faptă prevăzută și pedepsită prin lege. Dreptul la apărare este garantat în tot cursul procesului.**” – art. 31 din Constituția Republicii Socialiste România) ori libertatea de asociere în sindicate („**Cetățenii Republicii Socialiste România au dreptul de a se asocia în organizații sindicale, cooperatiste, de tineret, de femei, social-culturale, în uniuni de creație, asociații științifice, tehnice, sportive, precum și în alte organizații obștești.**” – art. 27 din Constituția Republicii Socialiste România). Constituția prevedea de asemenea (art. 32) că „**Domiciliul este inviolabil**” – în realitate însă domiciliul părții vătămate a fost violat în mai multe rânduri cu scopul de a fi descoperite dovezi compromițătoare, oricât de neînsemnate, în scopul reprimării acesteia.

În practică, statul totalitar comunist dovedea un dispreț profund pentru drepturile și libertățile cetățenilor săi, nesocotea în modul cel mai flagrant și cinic nu numai normele constituționale proprii, profund demagogice și propagandistice, dar și tratatele internaționale pe care le semna și ratifica (deși inclusiv prin Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, art. X, se angajase să-și îndeplinească cu bună credință obligațiile care îi reveneau din aceste tratate: „**Statele participante își vor îndeplini cu bună-credință obligațiile ce le revin în conformitate cu dreptul internațional, atât obligațiile care decurg din principiile și normele generale recunoscute ale dreptului internațional, cât și obligațiile care decurg din tratate sau alte acorduri, în conformitate cu dreptul internațional, în care ele sunt părți**”). Deși prin Constituție statul

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România
Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966
Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557
Fax: +40 21 252 4860
Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro
E-mail: office@iiccr.ro

comunist se angaja (art. 20) să asigure cetățenilor proprii „**asistența medicală prin instituțiile sale sanitare**”, în realitate în acest caz instituțiile respective și medicii lor au atentat în modul cel mai grav la sănătatea părții vătămate.

IICCR subliniază faptul că actele represive la care a fost supusă partea vătămată au avut un caracter exclusiv politic. Ele au constituit persecuții politice ale statului comunist totalitar împotriva unui cetățean propriu care nu dorea nimic altceva decât să se bucure, el și concetățenii săi, de drepturile și libertățile civile și politice pe care statul lor se obligase să le respecte atât prin tratatele internaționale la care era parte cât și prin Constituția în vigoare la acea dată. Persecuțiile suportate de partea vătămată s-au datorat politicii represive și abuzive a statului comunist totalitar, prin care erau practic anulate drepturi și libertăți fundamentale – libertatea de conștiință, dreptul de a circula liber, libertatea de asociere, dreptul la libertate și la securitatea persoanei etc.

Actele de tortură și tratamentele inumane și degradante la care Vasile Paraschiv a fost supus, lipsirea ilegală de libertate prin răpire, internarea sa abuzivă, forțată și nejustificată în spitale psihiatrice etc. etc. (acte pe care statul român se angajase să nu le permită inclusiv prin asumarea prevederilor art. 5 din Declarația universală a drepturilor omului) au fost însoțite de alte încălcări grave ale normelor pe care instituțiile statului și funcționarii acestora aveau obligația să le respecte. Astfel, practic toate „actele procedurale” împotriva părții vătămate au fost făcute cu încălcarea flagrantă a dispozițiilor Codului de procedură penală în vigoare în acea perioadă: reținerile și arestările au fost făcute fără ordonanță de reținere, respectiv fără mandat de arestare; perchezițiile (domiciliare și corporale) au fost făcute fără a exista autorizările prevăzute de lege etc.

IICCR consideră că în angajarea răspunderii celor vinovați de gravele abuzuri comise împotriva părții vătămate se impun avute în vedere inclusiv următoarele aspecte cu privire la individualizarea pedepselor în raport cu circumstanțele agravante existente în cauză și neprescrierea răspunderii penale pentru faptele deosebit de grave în legătură cu care vă sesizăm și la forma continuată în care acestea au fost săvârșite.

IICCR consideră că în cauză există circumstanțe agravante cel puțin sub următoarele aspecte: săvârșirea faptelor de trei sau de mai multe persoane împreună; săvârșirea infracțiunilor prin acte de cruzime sau prin metode ori mijloace care prezintă pericol public; săvârșirea infracțiunilor din motive josnice. De asemenea se impune avută în vedere împrejurarea că activitatea infracțională în legătură cu care vă sesizăm se constituie într-un concurs foarte complex de

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

infrafracțiuni dintre cele mai grave. În mod asemănător, considerăm că, în conformitate cu prevederile art. 75 din Codul penal (teza ultimă, „**Instanța poate reține ca circumstanțe agravante și alte împrejurări care imprimă faptei un caracter grav**”), se impune ca Parchetul să rețină ca circumstanțe agravante și alte împrejurări care au imprimat faptelor în discuție un caracter deosebit de grav. Astfel, se impune reținută ca o circumstanță agravantă împrejurarea că abuzurile foștilor responsabili comuniști implicați în reprimarea părții vătămate au constituit tot atâtea violări grave ale celor mai elementare drepturi ale omului. Încă și mai grav este că aceștia aveau reprezentarea clară a faptului că prin abuzurile lor violau în modul cel mai grav drepturi și libertăți cetățenești „garantate” de Constituția comunistă și înscrise în tratatele internaționale la care România era parte (Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa din 1975 etc.). Un exemplu tipic pentru disprețul cinic al conducătorilor comuniști și al membrilor aparatului lor represiv față de angajamentele pe care România și le luase semnând tratatele internaționale privind drepturile omului se regăsește într-unul din „dialogurile”, redat de Vasile Paraschiv,² dintre tortionarii său securiști și acesta (**Anexa 3** - volumul „Lupta mea pentru sindicate libere în România”, Vasile Paraschiv, Editura „Polirrom”, 2005, pag. 95-96). IICCR consideră că, în înțelesul legii penale, constituie de asemenea circumstanțe agravante faptul că abuzurile comise au avut un caracter sistemic iar principalul lor scop a fost să apere un regim ilegal și criminal. Cetățenii erau abuzați de către propriul lor stat, care, până chiar și în conformitate cu normele constituționale în vigoare în acei ani, era presupus a le apăra și nu a le desconsidera și viola interesele și drepturile fundamentale. Represiunea și teroarea împotriva cetățenilor români erau

---

² „În timpul acestui monolog în care ofiterul anchetator îmi spunea tot ce am discutat în casa cu soția și cu alte persoane străine, am pus și eu două întrebări, fiindcă nu știu cum a venit vorba despre respectarea legilor țării:

- De ce guvernul țării noastre și seful statului și al partidului aproba atâtea legi și acorduri internaționale, cum este Declarația Universală a Drepturilor Omului, Actul final de la Helsinki, Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice și Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, dacă știu dinainte că nu le vor respecta?

Ofiterul anchetator mi-a răspuns:

- Se întâmplă câteodată să nu iubești o femeie, dar totuși ești obligat să trăiești împreună cu ea. La fel și cu asta. Statul nostru a trebuit să obțină anumite avantaje, iar recunoașterea și semnarea acestor documente a fost o condiție.

- Dacă am înțeles eu bine, asta înseamnă că guvernul nostru, partidul și chiar seful statului și al partidului nu sunt de acord cu drepturile omului prevăzute de aceste documente și acorduri internaționale, dar totuși le-au acceptat și le-au semnat ca să poată obține din partea Occidentului anumite avantaje economice, politice și de altă natură, ceea ce înseamnă, în fond, o inducere în eroare, o înșelare a Occidentului, a organismelor internaționale, cât și a propriului nostru popor?

Ofiterul anchetator a fost de acord cu prima parte a întrebării mele, dar cu partea a doua nu a vrut să spună dacă este sau nu de acord, ci a lăsat pur și simplu capul în jos, rusinat parca”.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

exercitate de către statul totalitar comunist prin membrii aparatului său represiv (în complicitate, așa cum am arătat, cu medici psihiatri și cu numeroși colaboratori conștienți ai Securității) – iar aceștia beneficiau de o impunitate absolută pentru abuzurile pe care le săvârșeau în numele și în apărarea statului totalitar. Membrii aparatului represiv aveau, asemeni celor implicați și în acest caz, reprezentarea exactă a faptului că abuzurile și crimele lor, deși unele sancționabile teoretic și prevăzute în legea penală, nu aveau să fie niciodată pedepsite de justiția comunistă și regimul totalitar în numele și în apărarea cărora ei comiteau aceste fapte. Această convingere îi făcea să fie încă și mai zeloși, mai cruzi și abuzivi în actele de represiune pe care le comiteau. Ei erau conștienți inclusiv de faptul că victimele lor nu aveau nicio posibilitate să se apere. Practic toate „reglementările” secrete după care comiteau abuzuri și crime (Ordine ale ministrului de Interne, mai ales, și Hotărâri ale Consiliului de Miniștri) erau complet anticonstituționale și împotriva tratatelor privind drepturile omului pe care statul comunist se angajase să le respecte. Cu toate acestea, cei mai mulți dintre ei erau, asemeni și celor din acest dosar, cât se putea mai zeloși în apărarea regimului totalitar – iar cu cât devotamentul și zelul lor era mai mare, cu atât și recompensele și privilegiile din partea regimului erau mai mari (salarii foarte mari, prime, tot felul de alte beneficii financiare și materiale, pensii foarte mari etc. etc.). Membrii aparatului represiv comiteau abuzurile și crimele folosindu-se de un întreg sistem statal logistic, informațional, financiar etc. care era organizat și funcționa exclusiv din banii cetățenilor. Statul care funcționa din banii cetățenilor și era presupus a le apăra drepturile și libertățile fundamentale funcționa de fapt ca un imens aparat represiv și abuziv împotriva propriilor cetățeni. Aceste fapte nu erau simple abuzuri ale unui oarecare funcționar al statului, ci violări dintre cele mai grave ale celor mai elementare drepturi ale omului și interese ale cetățenilor, comise de către stat pe temeiul urii de clasă, al urii față de cei care nu agreau ideologia comunistă totalitară și criminală, față de cei care cereau să le fie respectate cele mai elementare drepturi. Semnificativă pentru cazul de față este și mobilizarea de către instituțiile represive comuniste a unui mare număr de informatori și colaboratori ai Securității în scopul urmăririi permanente și reprimării părții vătămate.

IICCR consideră că săvârșirea în formă continuată (timp de mulți ani la rând) a infracțiunilor de o gravitate deosebită în legătură cu care vă sesizăm se impune de asemenea avută în vedere în soluționarea acestei cauze, inclusiv cu privire la curgerea termenului de prescripție a răspunderii penale. Sub acest din urmă aspect, IICCR evidențiază faptul că, după decembrie 1989, în absența unei condamnări oficiale a regimului comunist de către statul român (survenită numai la data de 18 decembrie 2006, prin discursul din Parlament al Președintelui României), victimele acestui regim și familiile lor s-au dovedit mai mult decât reținute în a se adresa justiției pentru a-i trage la răspundere pe cei care, în

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

numele statului comunist, le-au violat în modul cel mai grav cele mai elementare drepturi și libertăți cetățenești. Semnificativ este și faptul că demersul de față al fostului luptător anticomunist Vasile Paraschiv a fost posibil numai foarte târziu, după înființarea, în decembrie 2005, a IICCR, căruia prin actul normativ de constituire i-au fost conferite competențe legale de investigare și sesizare a organelor în drept cu privire la crimele, abuzurile și încălcările drepturilor omului săvârșite în timpul regimului comunist în România. Victimele activității represive a regimului comunist totalitar nu au avut posibilitatea, pe durata regimului amintit, să se adreseze justiției (desigur că nici în temeiul art. 35 din Constituția Republicii Socialiste România, care teoretic – și numai teoretic, demagogic și propagandistic – le dădea acest drept în calitate de persoane „vătămate într-un drept al lor printr-un act ilegal al unui organ de stat”). În cadrul statului totalitar comunist (în care „drepturile și libertățile cetățenești garantate de Constituție” erau în realitate o frază pur demagogică, cinică și propagandistică), o astfel de acțiune în justiție era de neconceput.

În consecință, IICCR consideră necesar să sublinieze că **răspunderea penală pentru faptele obiect al prezentei Sesizări, nu poate fi considerată prescrisă întrucât de la data săvârșirii lor și până în prezent, din motivele arătate mai sus, au existat împrejurări care au împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale.** În toată această perioadă cursul prescripției răspunderii penale a fost suspendat – în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (art. 128), întrucât a existat o „***împrejurare (...) de neînlăturat***” care a împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale: „***Cursul termenului prescripției este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal. Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare***”.

Referitor la faptul că pe timpul regimului comunist crimele și abuzurile comise de către responsabilii acestuia nu au fost incriminate legal și pedepsite în vreun fel, semnalăm faptul că pedepsirea lor în prezent reprezintă un act de justiție nu numai necesar dar și deplin posibil. În acest sens considerăm relevante prevederile art. 7 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ratificată de statul român prin Legea nr. 30/1994. Potrivit paragrafului 1 al textului amintit, „***Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii***”. În același timp însă, paragraful 2 al articolului citat, de maximă relevanță sub aspectul la care ne referim, prevede că

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

„Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”. În consecință, se impune constatat faptul că textul Convenției europene este deplin aplicabil în materia obiect al Sesizării IICCR. Astfel, pe de o parte, crimele săvârșite de responsabilii regimului comunist nu au fost judecate și pedepsite pe timpul aceluși regim întrucât în acea perioadă ele nu constituiau – nu aveau cum să constituie, în contextul dat – **„infracțiuni, potrivit dreptului național”**. Pe de altă parte, ulterior prăbușirii regimului comunist totalitarist, aceste fapte puteau, pot și trebuie să fie judecate și pedepsite, întrucât la data săvârșirii lor erau **„considerate infracțiuni potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”** – între acestea, dreptul de a nu fi supus torturii, tratamentelor crude, inumane și degradante, libertatea de conștiință și exprimare, libertatea de asociere în sindicate, dreptul la liberă circulație, dreptul de a nu fi supus niciunor imixtiuni în viața personală, dreptul la libertate și la siguranța persoanei etc. Ca membru al ONU, statul comunist totalitar s-a angajat să respecte Declarația universală a drepturilor omului, care, între altele, prevedea și prevede (art. 5) că **„Nimeni nu va fi supus torturii, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.”** Faptul că prin legea penală statul comunist totalitar nu a incriminat tortura, tratamentele crude, inumane și degradante (și nu a făcut-o tocmai pentru a asigura impunitate membrilor aparatului său de represiune politică) nu poate conduce la concluzia că răspunderea penală a torționarilor lui Vasile Paraschiv nu poate fi angajată în prezent întrucât la momentul săvârșirii faptelor în legătură cu care vă sesizăm acestea nu constituiau infracțiuni potrivit dreptului național. Iar aceasta întrucât în conformitate cu normele citate ale Convenției europene a drepturilor omului faptele respective – indubitabil acte de tortură și de represiune și persecuție pe motive politice – constituiau infracțiuni **„potrivit dreptului internațional”, „potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”** – prevăzute între altele în Declarația universală a drepturilor omului, Convenția asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității, Convenția împotriva torturii și altor pedepse și tratamente crude, inumane sau degradante etc.

Cu privire la neprescrierea răspunderii penale pentru faptele în legătură cu care vă sesizăm, IICCR învederează și faptul că în conformitate cu prevederile **art. I al Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității** (adoptată la 26 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 547 din 29 iulie 1969, publicat în Buletinul Oficial nr. 83 din 30 iulie 1969), coroborate cu **prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg** (definit prin Acordul din 8 august 1945, de la

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Gen. David Praporgescu, nr. 33, sector 2, București, 020966

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Londra, al Puterilor Aliate), „persecuțiile pe motive politice” sunt imprescriptibile, fiind incluse în categoria „crime împotriva umanității”. Or, astfel cum am arătat în cuprinsul Sesizării de față, este neîndoios faptul că represiunile pe care partea vătămată le-a suportat constituie **persecuții pe motive politice, imprescriptibile**, în înțelesul Convenției ONU ratificată de România încă din anul 1969.

Pe cale de consecință, vă solicităm să dispuneți efectuarea tuturor actelor și măsurilor necesare aflării adevărului, identificării făptuitorilor și a complicilor acestora în vederea tragerii lor la răspundere penală.

Anexăm prezentei Sesizări documentele care constituie material probator, precum și plângerea părții vătămate (**Anexa 4**).

Depunem, de asemenea, ca **Anexa 5** la prezenta Sesizare, un dosar cuprinzând în principal acte din arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), care probează persecuțiile politice grave la care a fost supus Vasile Paraschiv și conțin informații cu privire la persoanele responsabile de aceste persecuții.

Cu stimă,

Președinte,

Marius Oprea

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Către,

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Doamnei Laura Codruța Kövesi

Procuror General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR), cu sediul în București, Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, în baza prerogativelor prevăzute de H.G. nr. 1724/2005 cu modificările și completările ulterioare, în domeniul investigării și sesizării organelor în drept cu privire la crimele, abuzurile și încălcările drepturilor omului săvârșite în timpul regimului comunist în România, precum și în conformitate cu prevederile art. 275, 277 și 278 din Codul de procedură penală, prin reprezentanți legali, formulăm prezenta

PLÂNGERE

împotriva rezoluției de neîncepere a urmăririi penale din 29.10.2008 a Secției de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație în dosarul nr. 924/P/2008, comunicată la data de 03.11.2008.

La data de 8 iulie 2008, în temeiul competențelor sale legale, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România a sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la săvârșirea, în perioada 1963 – 1989, de către mai multe persoane, în principal angajați ai unor instituții represive ale statutului comunist totalitar, a unui mare număr de acte de persecuție pe motive politice împotriva luptătorului anticomunist Vasile Paraschiv. Persecuțiile pe motive politice au constat în principal în acte de tortură și tratamente inumane și degradante, internare forțată și nejustificată în spitale de psihiatrie, obligarea la tratamente medicale nejustificate, arestare nelegală și cercetare abuzivă, lipsire în mod ilegal de libertate prin răpire, abuz în serviciu prin îngrădirea unor drepturi etc. Din probele depuse la dosar de către IICCR și Vasile Paraschiv rezultă indubitabil că toate actele de represiune nedreaptă gravă a căror victimă a fost Vasile Paraschiv au fost săvârșite cu scopul reprimării acestuia pentru opoziția sa fermă și deschisă împotriva regimului comunist totalitar și au constituit acte de persecuție pe motive politice în înțelesul prevederilor **art. 1 al Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității** (adoptată la 26 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 547 din

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

29 iulie 1969, publicat în Buletinul Oficial nr. 83 din 30 iulie 1969), coroborate cu **prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg** (definit prin Acordul din 8 august 1945, de la Londra, al Puterilor Aliate).

În motivarea soluției dispuse, reprezentanții Secției de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație au susținut că răspunderea penală pentru comiterea faptelor în legătură cu care au fost sesizați ar fi fost înlăturată prin intervenția prescripției.

Soluția Parchetului este netemeinică și nelegală.

Astfel cum a făcut-o și în Sesizarea cu care s-a adresat Parchetului, IICCR subliniază faptul că în cauză sunt incidente prevederile **Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității** (adoptată la 26 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 547 din 29 iulie 1969, publicat în Buletinul Oficial nr. 83 din 30 iulie 1969) și ale **Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg**. În conformitate cu aceste prevederi:

a) **„persecuțiile pe motive politice” sunt definite drept „crime contra umanității”** (art. 6 lit. c) din Statutul Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg și

b) cu trimitere explicită la prevederile Statutului, **aceste fapte au fost și sunt declarate ca „imprescriptibile oricare ar fi data la care au fost comise”** (art. 1, lit. b) din Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității.

IICCR subliniază de asemenea faptul că, deplin incidentă în cauză, Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității a fost și este în vigoare. România a ratificat tratatul încă din anul 1969 și până în prezent nu și-a manifestat voința (prin denunțare, renunțare sau retragere) de a nu mai fi legată prin acesta. În consecință, **prevederile Convenției sunt deplin aplicabile, inclusiv prin raportare la dispozițiile art. 11 alin. (1) și (2) din Constituția României:**

„Dreptul internațional și dreptul intern

(1) Statul roman se obligă să îndeplinească întocmai și cu buna-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.

(2) Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.”

Prevederile Convenției au fost și sunt de asemenea deplin aplicabile prin raportare la dispozițiile art. 31 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele

„Art. 31

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

(1) Obligatiile prevazute de tratatele in vigoare se executa intocmai si cu buna-credinta.

(2) Aplicarea si respectarea dispozitiilor tratatelor in vigoare reprezinta o obligatie pentru toate autoritatile statului roman, inclusiv autoritatea judecatoreasca, precum si pentru persoanele fizice si juridice romane sau aflate pe teritoriul Romaniei.

(3) Guvernul, Ministerul Afacerilor Externe, precum si alte ministere si autoritati ale statului au obligatia de a lua toate masurile necesare pentru aplicarea tratatelor in vigoare, precum si de a controla modul in care se realizeaza acestea.

(4) Dispozitiile tratatelor in vigoare nu pot fi modificate, completate sau scoase din vigoare prin acte normative interne ulterioare intrarii lor in vigoare.

(5) Prevederile legislative interne nu pot fi invocate pentru a justifica neexecutarea dispozitiilor unui tratat in vigoare.”

În motivarea soluției de neîncepere a urmăririi penale în legătură cu actele de persecuție politică a căror victimă a fost timp de mai mult de 25 de ani Vasile Paraschiv, Secția de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație invocă unele prevederi ale legii interne de procedură penală pentru a concluziona că răspunderea penală pentru aceste fapte nu mai poate fi angajată întrucât această răspundere s-ar fi prescris. Soluția este vădit contrară prevederilor citate ale Convenției ONU, ratificată de România, care stabilește că persecuțiile pe motive politice sunt „crime contra umanității” și „sunt imprescriptibile oricare ar fi data la care au fost comise”. Soluția Parchetului este de asemenea vădit contrară dispozițiilor mai sus citate ale Constituției României (**„Statul roman se obliga sa indeplineasca intocmai si cu buna-credinta obligatiile ce-i revin din tratatele la care este parte. Tratatelor ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.”**), respectiv ale Legii nr. 590/2003 privind tratatele (**„Aplicarea si respectarea dispozitiilor tratatelor in vigoare reprezinta o obligatie pentru toate autoritatile statului roman, inclusiv autoritatea judecatoreasca**, precum si pentru persoanele fizice si juridice romane sau aflate pe teritoriul Romaniei. **Prevederile legislative interne nu pot fi invocate pentru a justifica neexecutarea dispozitiilor unui tratat in vigoare.”**).

Soluția pe care o contestăm este vădit netemeinică inclusiv sub aspectul următoarei susțineri a reprezentanților Secției de urmărire penală și criminalistică: „În cauză nu sunt aplicabile dispozițiile Convenției ONU și Statutului Tribunalului

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Militar Internațional de la Nuremberg, privind imprescriptibilitatea împotriva umanității, așa cum se suține în sesizarea institutului, întrucât faptele înfățișate mai sus nu pot fi încadrate în categoria crimelor împotriva umanității”. Susținerea reprezentanților Parchetului nu corespunde realității în condițiile în care, așa cum rezultă în modul cel mai evident din probele aflate la dosar – multe dintre acestea fiind acte emanând chiar de la autoritățile comuniste care au exercitat actele de gravă represiune împotriva lui Vasile Paraschiv – toate aceste abuzuri și încălcări grave ale drepturilor și libertăților fundamentale – au constituit persecuții pe motive politice cauzate de opoziția deschisă și categorică a lui Vasile Paraschiv față de regimul comunist totalitar. Or, contrar susținerii reprezentanților Secției de urmărire penală și criminalistică, actele de persecuție pe motive politice au fost și sunt, *expresis verbis*, „încadrate în categoria crimelor împotriva umanității” printr-un tratat internațional la care România a fost și este parte din anul 1969 – tratat al cărui titlu corect este „Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității”, și nu cel reținut în textul rezoluției Parchetului.

Soluția adoptată de Parchet – sugerând chiar intenția reprezentanților Secției de urmărire penală și criminalistică de a lăsa necercetate și nepedepsite fapte de o gravitate extremă comise de reprezentanți ai instituțiilor represive ale statului comunist totalitar – este cu atât mai criticabilă cu cât, pe de o parte, este înlăturată în mod complet nejustificat și de neînțeles aplicabilitatea reglementării evident incidente în materie (Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității) iar pe de altă parte este invocat un alt tratat, complet nepertinent în materia obiect al acestui dosar – Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale. Invocarea greșită a acestui din urmă tratat constă în principal în faptul că acesta a fost adoptat, astfel cum o indică și titlul (pe care reprezentanții Parchetului – voit sau nu – îl rețin de asemenea incomplet și incorect, „Statutul de la Roma din anul 1998”) în scopul înființării Curții Penale Internaționale, și nu al introducerii unei noi reglementări internaționale (altă decât Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității) în materia cercetării și pedepsirii „persecuțiilor pe motive politice”, ca „crime împotriva umanității”, comise anterior adoptării și intrării în vigoare a Statutului. Convenția ONU a fost și este în vigoare iar prevederile ei, care prin ratificare de către România fac parte din dreptul intern, au fost și sunt deplin aplicabile cauzelor privind persecuțiile politice de natura celor al căror victimă a fost, timp de aproape 25 de ani, Vasile Paraschiv. Convenția ONU a fost și este deplin aplicabilă tuturor „crimelor împotriva umanității” constând în „persecuții pe motive politice” comise cel puțin până la momentul la care Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale a intrat în vigoare (octombrie 2002). Deși este adevărat că cuprinde inclusiv o definiție a crimelor împotriva umanității, **Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale stabilește în mod explicit și faptul că prevederile sale nu sunt aplicabile crimelor împotriva umanității comise anterior intrării sale în vigoare** (art. 24 paragr 1). În consecință,

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

reglementarea aplicabilă pentru cercetarea și pedepsirea „persecuțiilor pe motive politice” ca „crime împotriva umanității”, comise anterior intrării în vigoare a Statutului de la Roma, a fost și rămâne Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității. Această Convenție a fost și este în vigoare, a fost și este deplin aplicabilă în materia amintită, inclusiv în considerarea faptului că nu a intervenit niciunul din cazurile și condițiile nulității, stingerii ori suspendării acestei Convenții, în înțelesul dispozițiilor Părții a V-a a Convenției de la Viena cu privire la dreptul tratatelor,

Susținerea din cuprinsul rezoluției Parchetului potrivit căreia definiția dată în „Statutul de la Roma din 1998” crimelor împotriva umanității ar fi „cea mai cuprinzătoare” este vădit nepertinentă (și, prin aceasta, greu de înțeles) în condițiile în care problema era care reglementare este incidentă în cauză, și nu care definiție este „mai cuprinzătoare” ori „mai puțin cuprinzătoare”.

Cu privire la susținerea Parchetului potrivit căreia răspunderea penală pentru faptele în legătură cu care a sesizat ar fi înlăturată prin intervenția prescripției, reiterăm faptul că inclusiv pentru perioada de după decembrie 1989 cursul prescripției răspunderii penale se impune a fi considerat suspendat, în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (art. 128), întrucât a existat o **„împrejurare (...) de neînlăturat”** care a împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale: **„Cursul termenului prescripției este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal. Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare”**.

Sub acest din urmă aspect, este relevant faptul că după decembrie 1989, în absența unei condamnări oficiale a regimului comunist de către statul român (survenită numai la data de 18 decembrie 2006, prin discursul din Parlament al Președintelui României), victimele acestui regim au dovedit o justificată rețineră în a se adresa justiției pentru a-i trage la răspundere pe cei care, în numele statului comunist, le-au violat în modul cel mai grav cele mai elementare drepturi și libertăți cetățenești. **Victimele regimului comunist, între care și Vasile Paraschiv, au avut de asemenea acces numai foarte târziu la informațiile și actele care probează represiunea la care au fost supuși din partea instituțiilor statului comunist totalitar**. Ei nu au putut să documenteze și să probeze decât foarte târziu – și încă foarte incomplet și astăzi – abuzurile pe care le-au suportat din partea instituțiilor represive ale statului. Accesul la dosarele întocmite de principala instituție represivă a statului comunist, Departamentul Securității Statului, a fost posibil numai foarte târziu după adoptarea și intrarea în vigoare a Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică. Relevant este de asemenea și că chiar și la această dată victimele regimului comunist, între ele și Vasile Paraschiv, au un acces serios restricționat la

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

arhivele care conțin cele mai importante probe privind abuzurile pe care le-au suferit, la autorii lor, împrejurările în care aceste fapte au fost comise, consecințele lor etc etc. Foarte important este și faptul că **demersurile victimelor comunismului către autoritățile judiciare au fost posibile, în cadrul unor proceduri prevăzute de lege și cu asistența de specialitate a unei instituții publice competente legal, numai foarte târziu după decembrie 1989, ulterior înființării, în decembrie 2005, a Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România. Competența și calitatea de a sesiza legal autoritățile judiciare în legătură cu crimele comunismului, inclusiv cu cele comise împotriva lui Vasile Paraschiv, au fost date IICCR numai începând cu decembrie 2005, odată cu înființarea, organizarea și funcționarea legală a acestei instituții.** În consecință, susținerile Parchetului potrivit căreia răspunderea penală pentru gravele abuzuri comise împotriva luptătorului anticomunist Vasile Paraschiv nu pot fi primite nici ele în considerarea faptului evident că inclusiv după decembrie 1989, contrar concluziilor reprezentanților Secției de urmărire penală și criminalistică, **au existat, așa cum am arătat, împrejurări care au împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale.**

Prin soluționarea netemeinică și nelegală a Sesizării care i-a fost adresată, Secția de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație a adus inclusiv o vătămare intereselor legitime ale IICCR, în înțelesul art. 275 alin. (1) din Codul de procedură penală, astfel cum acestea decurg din scopul stabilit prin lege acestei instituții: „Institutul are ca scop investigarea științifică și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcarilor drepturilor omului pe întreaga durată a regimului comunist în România, precum și sesizarea organelor în drept în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii.” (art. 2 al HG nr. 1.724/2005 privind înființarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România).

Pe cale de consecință, vă solicităm să admiteți prezenta Plângere, să desființați Rezoluția atacată și să dispuneți efectuarea tuturor actelor și măsurilor necesare aflării adevărului, identificării făptuitorilor și a complicilor acestora în vederea tragerii lor la răspundere penală.

În drept: art. 275, 277, 278 și urm. din Codul de procedură penală, coroborate cu art. 2 din HG nr. 1.724/2005 privind înființarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România.

Președinte,

Marius Oprea

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Domnului Președinte al Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Domnule Președinte,

Subsemnatul **VASILE PARASCHIV**, cu domiciliul în Ploiești (...), în calitate de parte vătămată, și

Subscrisul **INSTITUTUL PENTRU INVESTIGAREA CRIMELOR COMUNISMULUI ÎN ROMÂNIA** (IICCR), cu sediul în București, Str. Gen. David Praporgescu nr. 33, sector 2, formulăm prezenta

PLÂNGERE

împotriva Rezoluției nr. 11059/6239/II-2/2008 a Procurorului șef al Secției de urmărire penală și criminalistică din Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, solicitându-vă ca prin hotărârea ce veți pronunța, să dispuneți:

- I. desființarea Rezoluției precizate;
- II. condamnarea persoanelor vinovate de faptele comise împotriva părții vătămate, în perioada 1963 – 1989;

MOTIVELE ACȚIUNII:

I. IN FAPT:

La data de 08.07.2008, partea vătămată și IICCR au sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (dosarul nr. 924/P/2008) cu privire la abuzurile și persecuțiile grave comise, din motive politice, împotriva părții vătămate, în perioada 1963 – 1989, de către reprezentanți ai statului comunist totalitar și colaboratori ai acestora. Faptele comise împotriva părții vătămate au constat în cercetarea abuzivă a acesteia, în răpirea și torturarea sa repetată, în utilizarea psihiatriei pentru reprimarea sa, în supunerea sa repetată la tratamente crude, inumane și degradante etc. La data de 29.10.2008, Secția de urmărire penală și criminalistică a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație a dispus neînceperea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii infracțiunilor în legătură cu care a fost sesizat. S-a motivat că răspunderea penală pentru cea mai gravă dintre infracțiunile a căror săvârșire a fost sesizată s-ar fi prescris în termenul prevăzut

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

de Codul de procedură penală – 15 ani -, termen care ar fi început să curgă la 23.12.1989 și s-ar fi împlinit la 22.12.2004, sesizarea fiind formulată după această dată.

Reprezentantul Parchetului a motivat de asemenea că „În cauză nu sunt aplicabile dispozițiile Convenției ONU și Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg, privind imprescriptibilitatea împotriva umanității, așa cum se susține în sesizarea Institutului, întrucât faptele înfățișate mai sus nu pot fi încadrate în categoria crimelor împotriva umanității”.

La data de 13.11.2008, partea vătămată și IICCR au formulat plângere împotriva rezoluției Secției de urmărire penală și criminalistică, iar la data de 08.12.2008 Procurorul șef al acestei Secții a comunicat rezoluția de respingere a plângerii, menținând soluția atacată și motivarea acesteia.

Astfel cum IICCR și partea vătămată au arătat în sesizarea lor inițială și în plângerea împotriva rezoluției Secției de urmărire penală și criminalistică, răspunderea penală pentru faptele în legătură cu care au sesizat Parchetul nu este prescrisă. Astfel, inclusiv pentru perioada de după 23.12.1989 cursul prescripției răspunderii penale se impune a fi considerat suspendat, în conformitate cu dispozițiile Codului Penal (art. 128), întrucât a existat o „împrejurare (...) de neînlăturat” care a împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale: „Cursul termenului prescripției este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mișcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal. Prescripția își reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare”.

Sub aspectul amintit, este relevant faptul că ulterior datei de 23.12.1989 victimele regimului comunist, între care și Vasile Paraschiv, nu au avut acces la actele, informațiile și toate celelalte probe care atestau și atestă represiunea la care au fost supuse din partea instituțiilor statului comunist totalitar. Ele nu au putut să documenteze și să probeze decât foarte târziu – și încă foarte incomplet și la această dată – abuzurile pe care le-au suportat din partea instituțiilor represive ale statului. Anterior datei de 23.12.1989, documentele întocmite de fostul Departament al Securității Statului au constituit „secrete de stat”, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 23/1971 privind apararea secretului de stat în Republica Socialistă România. Ulterior datei precizate, aceste documente și-au păstrat legal acest caracter până la data abrogării Legii nr. 23/1971 – 12.06.2002 – prin Legea nr.182/2002 privind protecția informațiilor clasificate. Accesul la aceste documente a fost de asemenea interzis, ulterior datei de 23.12.1989, și prin Legea nr. 14 din 24 februarie 1992 privind organizarea și

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

funcționarea Serviciului Român de Informații – act normativ în vigoare și la această dată – prin care s-a stabilit (art. 45) că accesul la fondurile de arhivă ale fostului Departament al Securității Statului va fi permis numai începând cu data de 23 februarie 2032 – „dupa trecerea unei perioade de 40 de ani de la adoptarea prezentei legi”. Accesul la dosarele întocmite de principala instituție represivă a statului comunist, Departamentul Securității Statului, a fost posibil numai foarte târziu, la mai mult de 10 ani de la 23.12.1989, numai după adoptarea și intrarea în vigoare a Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică (Legea a fost adoptată la data de 20 octombrie 1999, a intrat în vigoare la 9 decembrie 1999 iar instituția constituită în scopul accesului persoanelor la dosarele proprii întocmite de Securitate a început să funcționeze cu data de 02.06.2000, când în Monitorul Oficial, Partea I nr. 244 a fost publicată Hotărârea Parlamentului României pentru adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ca Poliție Politică. **În consecință, victimele regimului comunist, între ele și Vasile Paraschiv, au putut avea acces la dosarele care le-au fost întocmite de Securitate numai ulterior datei de 02.06.2000**). Relevant este de asemenea și că, chiar și la această dată, aceste persoane au un acces serios restricționat la arhivele care conțin cele mai importante probe privind abuzurile pe care le-au suferit, la autorii lor, împrejurările în care aceste fapte au fost comise, consecințele lor etc (menționăm în acest sens, cu titlu de exemplu, dispozițiile art. 1 al Ordonanței de urgență nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, în conformitate cu care persoanele nu au acces la documentele și informațiile din dosarele care le-au fost întocmite dacă acestea „privesc siguranța națională”. Or, în aceste condiții, **în absența actelor oficiale întocmite de instituțiile represive ale statului comunist totalitar, partea vătămată a fost lipsită de probele pe baza cărora se putea „constata existența infractiunilor, identifica persoanele care le-au savarsit și cunoaste împrejurările necesare pentru justa soluționare a cauzei”, și “în scopul aflării adevărului”, astfel cum prevede legea penală (art. 63 din Codul penal). În consecință, partea vătămată a fost lipsită, în toată perioada precizată, de exercițiul dreptului său fundamental de acces liber la justiție și la un proces echitabil, în înțelesul art. 21 din Constituția României și al art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.**

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Este de asemenea relevant, sub aspectul în discuție, faptul că demersurile victimelor comunismului către autoritățile judiciare au fost posibile, în cadrul unor proceduri prevăzute de lege și cu asistența de specialitate a unei instituții publice competente legal, numai foarte târziu după decembrie 1989, ulterior înființării, în decembrie 2005, a Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România. Competența și calitatea de a sesiza legal autoritățile judiciare în legătură cu crimele comunismului, inclusiv cu cele comise împotriva lui Vasile Paraschiv, au fost date IICCR numai începând cu decembrie 2005, odată cu înființarea, organizarea și funcționarea legală a acestei instituții.

În consecință, susținerile Parchetului potrivit căreia răspunderea penală pentru gravele abuzuri comise împotriva luptătorului anticomunist Vasile Paraschiv s-ar fi prescris nu pot fi primite în considerarea faptului evident că, inclusiv după data de 23.12.1989, contrar susținerilor reprezentanților Parchetului, au existat, astfel cum s-a arătat, împrejurări care au împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale. **Se impune subliniat faptul că Parchetul a respins sesizarea și plângerea IICCR și ale părții vătămate fără ca în vreo una dintre cele Rezoluții să motiveze de ce nu a fost luată în considerare existența împrejurărilor menționate, care au împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale.**

După decembrie 1989, în absența unei condamnări oficiale a regimului comunist de către statul român (survenită numai la data de 18 decembrie 2006, prin discursul din Parlament al Președintelui României), victimele acestui regim au dovedit de asemenea o justificată reținerere în a se adresa justiției pentru a-i trage la răspundere pe cei care, în numele și în apărarea statului comunist totalitar, le-au violat în modul cel mai grav cele mai elementare drepturi și libertăți cetățenești.

Apreciem de asemenea că **soluția Parchetului este netemeinică și nelegală inclusiv sub aspectul concluziei că în cauză nu sunt aplicabile prevederile Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității.** Din actele depuse la dosar de către partea vătămată și IICCR, acte oficiale provenind de la instituțiile represive ale statutului comunist totalitar, rezultă indubitabil că toate faptele de represiune nedreaptă gravă, a căror victimă a fost Vasile Paraschiv, au fost săvârșite cu scopul reprimării acestuia pentru opoziția sa fermă și deschisă împotriva regimului comunist și au constituit acte de persecuție pe motive politice în înțelesul prevederilor art. 1 al Convenției ONU amintite (adoptată la 26 noiembrie 1968 și ratificată de România prin

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Decretul nr. 547 din 29 iulie 1969, publicat în Buletinul Oficial nr. 83 din 30 iulie 1969), coroborate cu prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg (definit prin Acordul din 8 august 1945, de la Londra, al Puterilor Aliate). Sub acest aspect, subliniem faptul că **actele de gravă represiune a căror victimă a fost Vasile Paraschiv au fost comise nu de persoane private, ci de agenți ai aparatului de represiune ai statului comunist totalitar – în primul rând ai Partidului Comunist Român și ai Securității – aparat care a fost constituit și a funcționat în scopul consolidării și apărării cu orice preț a regimului comunist ilegal și criminal. Gravele persecuții din motive politice a căror victimă a fost Vasile Paraschiv au fost și sunt parte a represiunii generalizate la scara societății românești, parte a „actelor inumane comise împotriva populației civile”**, în înțelesul reglementărilor internaționale amintite.

Caracterul „ilegitim și criminal” al regimului comunist din România, precum și faptul că acest regim – prin agenții săi, între care și cei vinovați de represiunea gravă împotriva lui Vasile Paraschiv – a comis, împotriva populației civile din România, crimele prevăzute de reglementările internaționale amintite au fost stabilite prin legi și alte acte oficiale ale autorităților publice cele mai înalte în stat. Astfel, prin Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică s-a stabilit că **„Puterea comunistă instaurată în România începând cu data de 6 martie 1945 a exercitat, în special prin organele securității statului, ca poliție politică, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale.”** Ulterior, prin O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității s-a stabilit de asemenea că **„În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, Partidul Comunist Român a exercitat, în special prin intermediul Securității, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale.”** În cursul anului 2006, Comisia Prezidențială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România a elaborat Raportul privind analiza și responsabilitatea regimului comunist amintit. Prin Discursul rostit în fața Parlamentului României la data de 18 decembrie 2006, președintele României și-a însușit concluziile acestui Raport, care a definit regimul comunist din România drept **„ilegitim și criminal”**. Cele două documente au mai stabilit de asemenea că „Importată din URSS, ideologia comunistă a justificat

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

atacul împotriva societății civile, a pluralismului politic și economic, nimicirea partidelor democratice, distrugerea pieței libere, exterminarea prin asasinat, deportări, muncă forțată, întemnițare a sute de mii de oameni.”

În considerarea celor de mai sus, aplicabilitatea Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității – ratificată de România și aflată în vigoare – și a Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg nu poate fi înlăturată. În conformitate cu aceste prevederi: a) „persecuțiile pe motive politice” sunt definite drept „crime contra umanității” (art. 6 lit. c) din Statutul Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg și b) cu trimitere explicită la prevederile Statutului, aceste fapte au fost și sunt declarate ca „imprescriptibile oricare ar fi data la care au fost comise” (art. 1, lit. b) din Convenția ONU). Prevederile amintite sunt deplin aplicabile, inclusiv prin raportare la dispozițiile art. 11 alin. (1) și (2) din Constituția României: „Dreptul internațional și dreptul intern (1) Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte. (2) Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.” Prevederile Convenției au fost și sunt de asemenea deplin aplicabile prin raportare la dispozițiile art. 31 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele „Art. 31 (1) Obligațiile prevăzute de tratatele în vigoare se execută întocmai și cu bună-credință. (2) Aplicarea și respectarea dispozițiilor tratatelor în vigoare reprezintă o obligație pentru toate autoritățile statului român, inclusiv autoritatea judecătorească, precum și pentru persoanele fizice și juridice române sau aflate pe teritoriul României. (3) Guvernul, Ministerul Afacerilor Externe, precum și alte ministere și autorități ale statului au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru aplicarea tratatelor în vigoare, precum și de a controla modul în care se realizează acestea. (4) Dispozițiile tratatelor în vigoare nu pot fi modificate, completate sau scoase din vigoare prin acte normative interne ulterioare intrării lor în vigoare. (5) Prevederile legislative interne nu pot fi invocate pentru a justifica neexecutarea dispozițiilor unui tratat în vigoare.” În motivarea soluției de neîncepere a urmăririi penale în legătură cu actele de persecuție politică a căror victimă a fost, timp de mai mult de 25 de ani, Vasile Paraschiv, Parchetul a invocat unele prevederi ale legii interne de procedură penală, pentru a decide – netemeinic și nelegal – că răspunderea penală pentru aceste fapte nu mai poate fi angajată, întrucât această răspundere s-ar fi prescris.

Netemeinică și nejustificată este de asemenea invocarea în cauză de către Parchet a prevederilor Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale. Invocarea greșită a acestui din urmă tratat constă în principal în aceea că Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale stabilește în mod explicit faptul că prevederile sale nu sunt aplicabile crimelor împotriva umanității comise anterior intrării sale în vigoare (art. 24 paragr.1).

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România

Str. Matei Voievod nr. 18, sector 2, București

Telefon: +40 21 252 7556 / +40 21 252 7557

Fax: +40 21 252 4860

Web: www.crimelecomunismului.ro / www.iiccr.ro

E-mail: office@iiccr.ro

Prin soluționarea netemeinică și nelegală a sesizării și plângerii care i-au fost adresate, Parchetul a cauzat inclusiv o vătămare a intereselor legitime ale IICCR, în înțelesul art. 278¹ din Codul de procedură penală, astfel cum acestea decurg din scopul stabilit prin lege acestei instituții: „Institutul are ca scop investigarea științifică și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcarilor drepturilor omului pe întreaga durată a regimului comunist în România, precum și sesizarea organelor în drept în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii.” (art. 2 al HG nr. 1.724/2005 privind înființarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România).

Pe cale de consecință, vă solicităm să admiteți prezenta Plângere, să desființați Rezoluția atacată și să dispuneți măsurile necesare aflării adevărului și tragerii la răspundere a făptuitorilor și complicilor acestora, responsabili de represiunea gravă la care partea vătămată a fost supusă timp de 25 de ani.

II. IN DREPT: art. 21 din Constituția României; art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; art. 278¹ din Codul de procedură penală, coroborat cu art. 2 din HG nr. 1.724/2005 privind înființarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România.

Președinte IICCR,

Marius Oprea

Parte vătămată,

Vasile Paraschiv